

V 19. století představoval scientismus víru, skrz kterou dávala¹ tehdejší věda pomocí² přirozeného vývoje definovaného získanými výsledky spolehlivé odpovědi na všechny otázky týkající se člověka³. A to bez výjimky. Ve skutečnosti ale tato věda po krátkém rozmachu sama upadla v zapomnění. Dnes je v oblibě jiná, třebaže vychází z té původní. S nálepkou „klasická věda“ byla věda 19. století s úctou uložena do muzea. Vytvořena byla dobře, jednoduše a jednotně, nadvládu měla mechanika a středobodem byla fyzika. ⁴Šlo o obor, kterému se dostávalo⁵ velké množství nejbrilantnějších výsledků a který tak přirozeně ovlivňoval všechno další zkoumání. Od této doby⁶ se měla prosazovat myšlenka nahlížení na člověka tak, jako fyzik nahlíží na inertní látku. Tento⁷ názor se velmi rychle rozšířil. Nad⁸ člověkem se neuvažovalo⁹ příliš jako nad individuem, tělo bylo od nynějška hmotou a věda se snažila definovat psychologický ekvivalent atomu. Ten, kdo se stavěl proti této posedlosti individuem, byl též proti scientismu.

D

¹ ... že

² Lepší 7. pád – „pouhým přirozeným vývojem... poskytně/dáodpověď“

³ Přesněji: „s nimiž se člověk setkává“

⁴ Zde by bylo dobře „comme“ zachovat a přeložit jako „protože“, kauzalita je pak jasnější

⁵ Česky nelze říci „dostalo se mu výsledků“; lépe: „dosáhl

⁶ doby

⁷ Proč dělit do dvou vět? Druhá věta potvrzuje první, úzce spolu souvisejí.

⁸ Lépe předložka „o“

⁹ Ale ano, právě „jen jako o individuu/jednici“ ! Takto by tu byl rozpor s poslední větou.

Zásadní jsou poznámky 1), 3) a 9), tam jde o změnu smyslu, ostatní jsou stylistické.